PM 15.4.2004

Č.j. S 11/04-2110/04-ORP V Brně dne 29.března 2004

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 11/04 zahájeném dne 23. ledna 2004 dle § 8 a § 9 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve spojení s § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, na návrh účastníků řízení, společnosti Procter & Gamble – Rakona, s.r.o., se sídlem Ottova 402, Rakovník, PSČ 269 32, IČ 14801396, zastoupené na základě plné moci JUDr. Petrem Niplem, advokátem advokátní kanceláře Nipl, Žák, Slavíček & spol., se sídlem Na Pankráci 11, Praha 4, PSČ 140 00, a společnosti Mistr Distribuce s.r.o., se sídlem vila Thienfeld, ul. manž. Topinkových 796, Kladno, PSČ 272 03, IČ 25283596, ve správním řízení zastoupené na základě plné moci JUDr. Štěpánem Liškou, advokátem advokátní kanceláře se sídlem Jungmannova 31, Praha 1, ve věci povolení individuální výjimky ze zákazu dohod narušujících hospodářskou soutěž dle § 8 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, pro dohody obsažené v čl. 6, čl. 8 odst. 2 a v čl. 9 odst. 2 Rámcové smlouvy o dodávkách výrobků, kterou hodlá společnost Procter & Gamble – Rakona, s.r.o., se sídlem Ottova 402, Rakovník, PSČ 269 32, IČ 14801396, uzavřít se společností Mistr Distribuce s.r.o., se sídlem vila Thienfeld, ul. manž. Topinkových 796, Kladno, PSČ 272 03, IČ 25283596, vydává toto

r o z h o d n u t í :

Návrhy na povolení individuální výjimky ze zákazu dohod narušujících hospodářskou soutěž pro dohody obsažené v čl. 6, čl. 8 odst. 2 a v čl. 9 odst. 2 Rámcové smlouvy o dodávkách výrobků, kterou hodlá společnost Procter & Gamble – Rakona, s.r.o., se sídlem Ottova 402, Rakovník, PSČ 269 32, IČ 14801396, uzavřít se společností Mistr Distribuce s.r.o., se sídlem vila Thienfeld, ul. manž. Topinkových 796, Kladno, PSČ 272 03, IČ 25283596, **se** dle ustanovení § 9 odst. 3 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů **zamítají**.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 4.11.2003 návrh společnosti Procter & Gamble – Rakona, s.r.o., se sídlem Ottova 402, Rakovník, PSČ 269 32, IČ 14801396 (dále jen „P&G“ nebo „navrhovatel“), zastoupené na základě plné moci JUDr. Petrem Niplem, advokátem advokátní kanceláře Nipl, Žák, Slavíček & spol., se sídlem Na Pankráci 11, Praha 4, PSČ 140 00, na určení dle § 7 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“), zda Rámcová smlouva o dodávkách výrobků (dále jen „Smlouva“), kterou hodlá uzavřít se společností Mistr Distribuce s.r.o., se sídlem vila Thienfeld, ul. manž. Topinkových 796, Kladno, PSČ 272 03, IČ 25283596 (dále jen „Mistr Distribuce“), podléhá zákazu dle § 3 až 6 zákona. Pro případ, že Úřad určí, že Smlouva podléhá zákazu dohod dle § 3 až 6 zákona, požádal navrhovatel Úřad o povolení individuální výjimky ze zákazu dohod dle § 8 a § 9 zákona. K tomuto návrhu se dne 10.11.2003 připojila samostatným podáním společnost Mistr Distribuce, zastoupená na základě plné moci JUDr. Štěpánem Liškou, advokátem advokátní kanceláře se sídlem Jungmannova 31, Praha 1.

Na základě návrhu společnosti P&G Úřad zahájil dne 4.11.2003 správní řízení č.j. S 220/03 ve věci určení dle § 7 odst. 2 zákona, zda Smlouva, kterou P&G hodlá uzavřít se společností Mistr Distribuce, podléhá zákazu dle § 3 až 6 zákona. V rámci tohoto správního řízení vydal Úřad dne 12.1.2004 rozhodnutí č.j. S 220/03-120/04-ORP, v jehož rámci konstatoval, že dohody obsažené v čl. 6, čl. 8 odst. 2 a v čl. 9 odst. 2 Smlouvy podléhají zákazu dohod dle § 3 odst. 1 zákona. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 23.1.2004, tímto dnem bylo pak na základě návrhů P&G a Mistr Distribuce zahájeno správní řízení č.j. S 11/04 ve věci povolení individuální výjimky ze zákazu dohod dle § 3 odst. 1 zákona pro dohody obsažené v čl. 6, čl. 8 odst. 2 a v čl. 9 odst. 2 Smlouvy.

Dne 26.1.2004 Úřad vyzval účastníky řízení ve smyslu § 9 odst. 3 zákona k doplnění návrhu na zahájení řízení o důvody, pro které je výjimka ze zákazu dohod požadována, a dále ke sdělení doby, na niž je individuální výjimka požadována. Doplnění návrhu na zahájení řízení Úřad obdržel od účastníků řízení dne 6.2.2004. V době od doručení výzvy Úřadu k doplnění návrhu na zahájení řízení (tj. od 27.1.2004) do doby doplnění návrhu lhůta pro vydání rozhodnutí v souladu s § 9 odst. 3 zákona neplynula.

V rámci správního řízení Úřad vycházel zejména z údajů obsažených v návrzích účastníků řízení, včetně jejich doplnění, a dále z informací, které Úřad získal v rámci správního řízení č.j. S 220/03.

Zahájení řízení o povolení individuální výjimky ze zákazu dohod bylo v souladu s § 9 odst. 1 zákona oznámeno v Obchodním věstníku dne 18.2.2004. Ve stanovené lhůtě ani do vydání rozhodnutí nebyly obdrženy žádné námitky či připomínky proti případnému povolení individuální výjimky.

V souladu s § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, bylo umožněno účastníku řízení Mistr Distribuce seznámit se s podklady pro rozhodnutí dne 11.3.2004 a účastníku řízení P&G dne 15.3.2004. Účastník řízení P&G svého práva využil, účastník řízení Mistr Distribuce svého práva nevyužil.

Charakteristika účastníků řízení

Společnost **P&G** je zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C., vložka 93623, dne 25.3.1991. Předmětem podnikání je mj. výroba saponátových pracích, mycích, čistících prostředků a pomocných textilních přípravků, výroba kosmetických přípravků, sulfonace různých organických látek, koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej. Společnost je 100% vlastněna společností Procter & Gamble International Operations S.A., Švýcarsko. Společnost P&G je součástí koncernu The Procter & Gamble Company. V rámci této skupiny v České republice působí ještě Procter & Gamble Materials Management Czech Republic s.r.o. a Procter & Gamble Czech Republic s.r.o.

Společnost **Mistr Distribuce** je zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C., vložka 91910, dne 4.2.1998. Předmětem podnikání je koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, reklamní a propagační činnost a marketingová činnost. Společnost Mistr Distribuce se zabývá zejména distribucí drogistického zboží. Mistr Distribuce je 100% dceřinou společností společnosti ESA s.r.o.

Popis rozhodných skutečností

Rámcová smlouva o dodávkách výrobků

Předmětem Smlouvy, kterou hodlají uzavřít účastníci řízení, je úprava způsobu uzavírání a plnění jednotlivých kupních smluv mezi společnostmi P&G a Mistr Distribuce, jejichž předmětem jsou dodávky výrobků od P&G společnosti Mistr Distribuce a další záležitosti spojené s obchodní spoluprací mezi společnostmi P&G a Mistr Distribuce. Výrobky, na něž se vztahuje Smlouva, zahrnují všechny výrobky uvedené v platném ceníku P&G pro Českou republiku, který je pravidelně vydáván ze strany P&G na základě uvážení a rozhodnutí P&G.

Čl. 6 Smlouvy (Obchodní tajemství)

V čl. 8 odst. 1 Smlouvy (Obchodní tajemství)

Čl. 9 Smlouvy (Obchodní tajemství)

Dále Smlouva stanoví délku trvání Smlouvy, způsob jejího ukončení a vyrovnání mezi účastníky řízení po ukončení Smlouvy. (Obchodní tajemství).

Vymezení relevantního trhu

Pro řádné posouzení dohod obsažených ve Smlouvě je nutno vymezit relevantní trh, na němž se jejich případné protisoutěžní účinky projeví. Trh je obecně místem, kde se střetává nabídka s poptávkou. Dle ustanovení § 2 odst. 2 zákona je pak relevantním trhem trh zboží, které je z hlediska své charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území.

Pro účely vymezení trhu z hlediska výrobkového vycházel Úřad z následujících skutečností:

Ve správním řízení je posuzována Smlouva obsahující podmínky, za kterých bude společnost P&G dodávat své výrobky společnosti Mistr Distribuce pro jejich další prodej v České republice. Ve smyslu ustanovení čl. 1 odst. 2 Smlouvy je jejím předmětem zboží obsažené v platném ceníku společnosti P&G. Ten zahrnuje veškeré drogistického zboží, které společnost P&G dodává na tuzemský trh. Jedná se o širokou škálu výrobkových kategorií, mezi nimiž neexistuje, příp. existuje jen velmi omezená, vzájemná zastupitelnost. P&G vyrábí kromě výrobků používaných v domácnostech i výrobky pro profesionální použití. Ty tvoří zvláštní kategorie, neboť nejsou vzhledem k jiným technologických procesům při použití zastupitelné s výrobky pro domácnosti. K Úřadem zpracovanému rozdělení výrobků tvořících předmět Smlouvy do jednotlivých výrobkových kategorií nebyly účastníky řízení vzneseny námitky.

S ohledem na výše uvedené byly z hlediska věcného vymezeny tyto relevantní trhy: **trh šamponů na vlasy, trh stylingových přípravků** (zahrnuje laky, tužidla a gely na vlasy), **trh kondicionérů a regeneračních přípravků na vlasy, trh pracích prostředků, trh avivážních prostředků, trh prostředků na ruční mytí nádobí, trh prostředků na úklid domácností, trh vod po holení, trh deodorantů a antiperspirantů, trh zubních past, trh přípravků na umělý chrup** (zahrnuje krémy na zubní protézy a čistící tablety pro umělý chrup), **trh dětských jednorázových plenek, trh dětských čistících ubrousků, trh výrobků pro dámskou hygienu** (zahrnuje vložky, slipové vložky, tampony), **trh profesionálních pracích systémů** (zahrnuje prací prostředky využívané prádelnami, hotely apod.) a **trh profesionálních kuchyňských systémů** (zahrnuje čisticí prostředky využívané restauracemi, jídelnami, nemocnicemi apod.)

Relevantní trh z hlediska geografického zahrnuje území, na kterém se realizuje vztah nabídky a poptávky po zboží za dostatečně homogenních podmínek, jimiž se odlišuje od ostatních území, na kterých nabídka a poptávka probíhá za podmínek zřetelně odlišných. Společnost Mistr Distribuce bude distribuovat výrobky P&G na celém území republiky. Vztah nabídky a poptávky se realizuje na celém území za dostatečně homogenních podmínek. Z uvedených důvodů se jedná o **trh celostátní**.

Vymezení relevantního trhu z hlediska časového vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovatelnost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle. V posuzovaném případě se jedná o trh trvalý, charakterizovaný pravidelně se opakujícími dodávkami zboží v průběhu celého roku. Z uvedeného důvodu byl relevantní trh z hlediska časového vymezen jako **trh trvalý**.

Při vymezení relevantního trhu Úřad podpůrně vycházel z rozhodnutí Evropské komise ve věci fúzí Procter & Gamble/VP Schickedanz ze dne 21.6.1994, Henkel/Schwarzkopf ze dne 18.10.1995 a Unilever/Diversey ze dne 20.3.1996. Obdobným způsobem postupoval Úřad již ve správních řízeních č.j. S 87/98 a č.j. S 12/99 a v nich vydaných rozhodnutích č.j. S 87/98-240 a č.j. S 12/99-240.

Společnost P&G se zabývá jak tuzemskou výrobou drogistického zboží, tak i dovozem drogistického zboží ze zahraničí. Své zboží dodává distributorům/velkoobchodům a maloobchodním prodejnám. Společnost Mistr Distribuce nevyrábí drogistické zboží, ale odebírá drogistické zboží od tuzemských výrobců a dováží výrobky výrobců drogistického zboží ze zahraničí. Distribuuje drogistické zboží distributorům/velkoobchodům a dodává i do maloobchodů. Společnosti P&G a Mistr Distribuce proto působí nejenom jako soutěžitelé ve vertikálním vztahu, ale také jako horizontální konkurenti.

Při vymezení postavení společnosti P&G na relevantním trhu vyšel Úřad pro účely tohoto správního řízení z odhadovaných podílů společnosti P&G na jednotlivých relevantních trzích za rok 2002. Tyto podíly se pohybují do 5 % na následujících relevantních trzích – (obchodní tajemství). Na relevantních trzích – (obchodní tajemství) – se odhadované tržní podíly společnosti P&G pohybují do 30 %. Na zbývajících relevantních trzích – tj. (obchodní tajemství) – odhadované tržní podíly společnosti P&G přesahují 30 %. Konkrétní výše odhadů tržních podílů společnosti P&G na jednotlivých relevantních trzích představuje obchodní tajemství společnosti P&G a není z tohoto důvodu uvedena.

Z celkového objemu drogistického zboží P&G dodávaného na trh distribuuje Mistr Distribuce v průměru (obchodní tajemství) %. U jednotlivých výrobkových kategorií může být podíl distribuce prováděné Mistrem Distribuce i výrazně nižší. (Obchodní tajemství).

Společnost Mistr Distribuce distribuuje drogistické zboží nejen společnosti P&G, ale i jiných výrobců. P&G představuje pro Mistra Distribuce významného dodavatele drogistického zboží, o čemž vypovídá skutečnost, že na většině výše vymezených relevantních trhů přesahuje podíl výrobků P&G (Obchodní tajemství) % veškerého objemu dodávek drogistického zboží Mistrem Distribuce na tuzemský trh. Konkrétní výše procentních podílů výrobků P&G nemůže být uvedena, neboť je obchodním tajemstvím společnosti Mistr Distribuce.

Posouzení dohod z hlediska zákona

Podle § 1 zákona je účelem tohoto zákona ochrana hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo, za podmínek stanovených tímto zákonem, jejímu ohrožení (dále jen „narušení“) dohodami soutěžitelů, zneužitím dominantního postavení soutěžitelů, nebo spojením soutěžitelů.

Podle § 3 odst. 1 zákona dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí sdružení soutěžitelů a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále jen „dohody“), které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, jsou zakázané a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolí svým rozhodnutím nebo vyhláškou z tohoto zákazu výjimku.

Podle § 8 zákona mohou soutěžitelé požádat Úřad o povolení individuální výjimky ze zákazu dohod dle § 3 odst. 1 zákona a § 4 odst. 1 zákona, pokud dohoda:

a) přispěje ke zlepšení výroby nebo distribuce zboží nebo k podpoře technického či hospodářského rozvoje a vyhrazuje spotřebitelům přiměřený podíl na výhodách z toho plynoucích,
b) neuloží soutěžitelům omezení, která nejsou nezbytná k dosažení cílů podle písmene a) a
c) neumožní soutěžitelům vyloučit hospodářskou soutěž na podstatné části trhu zboží, jehož dodávka nebo nákup je předmětem dohody.

Posouzení návrhů na povolení individuální výjimky sestává ze dvou kroků. Primárně je třeba určit, zda dohoda či dohody, pro něž je individuální výjimka žádána podléhají zákazu uvedenému v §§ 3 až 6 zákona. Teprve následně, kdy je shledáno, že dohoda či dohody vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže ve smyslu §§ 3 až 6 zákona, Úřad posuzuje, zda předmětná dohoda či dohody kumulativně naplňuje podmínky stanovené v § 8 zákona.

Správnímu řízení č.j. S 11/04 předcházelo řízení č.j. S 220/03, v jehož rámci Úřad vydal rozhodnutí č.j. S 220/03-120/04-ORP, kterým určil, že dohody obsažené v čl. 6, čl. 8 odst. 2 a v čl. 9 odst. 2 Smlouvy podléhají zákazu dohod dle § 3 odst. 1 zákona. Rozhodnutí o určení nabylo právní moci dne 23.1.2004. S ohledem na to, že účastníci řízení podali návrh na povolení individuální výjimky současně s návrhem na určení dle § 7 odst. 2 zákona a dále, že individuální výjimka je žádána pro dohody, které byly předmětem výše uvedeného správního řízení o určení a jejich obsah ani objekt se nezměnil, vyšel Úřad ze závěrů rozhodnutí o určení. Úřad vzal tedy za prokázané, že předmětné dohody mohou vést k narušení hospodářské soutěže a podléhají zákazu dle § 3 odst. 1 zákona. V dalším průběhu správního řízení Úřad tedy již dále nezkoumal, zda jsou dohody obsažené v čl. 6, čl. 8 odst. 2 a v čl. 9 odst. 2 Smlouvy zakázané a neplatné, ale zabýval se toliko posouzením, zda tyto dohody splňují podmínky pro udělení individuální výjimky stanovené v § 8 zákona.

Při posuzování, zda daná dohoda splňuje podmínky uvedené v § 8 zákona, Úřad ponechal aktivitu primárně na účastnících řízení, neboť prokázání splnění těchto podmínek je nutnou součástí návrhu na povolení individuální výjimky.

Účastníci řízení předně na základě požadavku stanoveném v § 9 odst. 1 zákona uvedli zejména následující důvody, pro které požadují výjimku ze zákazu dohod:

- princip spolupráce mezi P&G a Mistr Distribuce bude významným přínosem pro kvalitu dodávek realizovaných zákazníkům, pro které nejsou vyhovující přímé dodávky realizované společností P&G podle jejích obchodních podmínek;
- cílem stran je zajištění řádné a bezproblémově fungující distribuce produktů P&G, která zajistí, aby jednotlivým zákazníkům bylo zboží P&G dodáváno dle sjednaných podmínek a ke spokojenosti zákazníků společnosti Mistr Distribuce;
- bez spolupráce mezi společnostmi P&G a Mistr Distribuce by společnost P&G musela mít své vlastní prodejní oddělení o velikosti společnosti Mistr Distribuce nebo by musela spolupracovat s jiným subjektem.

Účastníci řízení dále uvedli, že spolupráce P&G se společností Mistr Distribuce dle Smlouvy přinese následující výhody:

- racionalizace distribuce výrobků společnosti P&G; Mistr Distribuce bude mít v důsledku vyšších objemů distribuovaného zboží možnost snížit náklady na distribuci a bude tak schopen nabídnout nižší ceny pro zákazníky;
- systém distribuce umožní efektivní zásobování i malých prodejen nacházejících se v těžce dostupných lokalitách s nižšími prodeji zboží P&G, u kterých by se při vyšších distribučních nákladech nevyplácelo zboží dodávat; ze zavedení efektivnějšího systému distribuce budou proto nejvíce profitovat malé prodejny v tržně neatraktivních oblastech, neboť budou mít možnost objednávat plný sortiment výrobků a nabídnout tak větší výběr zboží;
- organizačně a logisticky bude zajištěna kvalitní údržba skladovaných výrobků, plynulé zásobování obchodníků v plném sortimentu včetně včasného doplňování zásob obchodníků;
- bude umožněna ochrana malých obchodníků v blízkosti velkých řetězců, kteří jsou jen obtížně schopni konkurovat řetězcům v sortimentu a cenách;
- spotřebitelé budou mít přístup ke všem novinkám u všech prodejců nabízejících produkty P&G ve stejnou dobu a nebude docházet ke zvýhodňování větších

obchodníků tím, že budou mít některé aktuálně nové zboží nebo zboží v akčních nabídkách k dispozici dříve;

- způsobem nastavení slev z ceníkové ceny produktů P&G je společnost Mistr Distribuce motivována realizovat co nejvyšší prodej svým zákazníkům, tj. zejména menším obchodníkům, čímž dojde i k podpoře konkurenceschopnosti menších prodejců produktů P&G, u kterých je zásobování logisticky a nákladově náročnější;
- na trhu bude vytvořena samostatná distribuční společnost; pokud by nebylo možno zajistit ve Smlouvě záruky řádné distribuce výrobků P&G, mohlo by dojít k tomu, že by P&G byla nucena provádět potřebnou distribuci vlastními silami, což by vedlo k omezení různorodosti obchodních subjektů působících na trhu distribuce drogistického zboží; to by vedlo z pohledu kupujících k většímu omezení hospodářské soutěže než spolupráce s distribuční společností, u níž bude společností P&G pouze kontrolována kvalita distribuce, aby nebylo poškozováno jméno a pověst produktů P&G a aby nebyla narušována spokojenost zákazníků s dodávkami tohoto zboží, ale jinak distributor nebude jakkoliv omezen ve sjednání prodejní ceny a ve výběru svých smluvních partnerů.

K dohodám obsaženým v čl. 6, čl. 8 odst. 2 a v čl. 9 odst. 2 Smlouvy pak účastníci řízení sdělili následující skutečnosti:

- pro zachování kvality distribuce výrobků P&G je naprosto nezbytné, aby byla zachována určitá personální exkluzivita pracovníků společnosti Mistr Distribuce při plnění Smlouvy, tj. že jednotliví pracovníci nebudou distribuovat různé konkurenční produkty současně; jen takový systém umožní, aby se obchodníkům dostalo potřebné péče při poskytování služeb zásobování zbožím, a to ve smyslu řádného plnění objednávek zboží ale také ve smyslu řádného informování o nejnovějším vývoji v nabídce produktů společnosti P&G; tento systém navíc vyloučí, aby produkty P&G, z nichž některé mají na trhu značný podíl, mohly sloužit k selekci obchodníků, ke které by mohlo docházet tím, že obchodní zástupci distributora by mohli podmiňovat dodávku produktů P&G splněním nesouvisejících podmínek nebo přijetím dalších plnění, např. konkurenčních produktů; tím by mohlo docházet k narušení hospodářské soutěže, a to svobody výběru dodávek zboží;
- informovanost společnosti P&G o prodejích produktů P&G, která je zajištěna smluvním závazkem poskytovat statistická data o prodejích, bude sloužit k tomu, aby společnost P&G byla schopna lépe reagovat na potřeby trhu a lépe uspokojovat požadavky zákazníků, tj. i obchodníků odebírajících produkty P&G od společnosti Mistr Distribuce;
- případné a naprosto nezávazné uvedení doporučených cen ve vztahu k některým dodávaným produktům, může znovu usnadnit společnosti Mistr Distribuce její činnost, protože doporučené ceny P&G vycházejí ze zkušenosti na trhu a zohledňují nejenom informace od společnosti Mistr Distribuce, ale také od ostatních zákazníků P&G; smyslem výměny těchto informací však nemá být v žádném případě koordinace cenové politiky distributorů nebo obchodníků, ale pouze poskytnutí jakési naprosto nezávazné informace o průměrných cenách na trhu, od kterých se může společnost Mistr Distribuce stejně jako všichni ostatní zákazníci společnosti P&G odchylovat podle svého vlastního rozhodnutí.

Na doplnění výše uvedeného účastník řízení Mistr Distribuce uvedl, že Smlouva přispěje ke zlepšení distribuce drogistického zboží, přinese spotřebitelům úměrný a spravedlivý podíl na výhodách z toho plynoucích a že mu Smlouva neukládá žádná omezení, která nejsou nezbytná pro účely zlepšení a dosažení efektivity distribuce výrobků konečnému

spotřebiteli. Smlouva neumožňuje ani vyloučit hospodářskou soutěž na podstatné části relevantního trhu zboží. Smlouva totiž nezakazuje mateřské společnosti Mistr Distribuce založit si jinou dceřinou společnost a výrobky některých konkurentů distribuovat prostřednictvím takového subjektu.

Účastníci řízení rovněž odkázali na rozhodnutí Úřadu č.j. S 12/99-240, č.j. S 13/99-240 a č.j. S 14/99-240, jimiž byly schváleny návrhy smluv o distribuci mezi společnostmi P&G a distributory a které obsahovaly dohody o výhradním prodeji, a na rozhodnutí č.j. S 18/98-240 a S 15/98-240 týkající se distribučních smluv obsahujících obdobné principy jako Smlouva. Individuální výjimka je účastníky řízení požadována na dobu 4 let.

Úřad hodnotil zjištěné skutečnosti jednak samostatně, jednak ve vzájemných souvislostech. Úřad posoudil charakter omezení plynoucích z předmětných dohod, jakož i skutečnosti uvedené účastníky řízení jako důvody pro udělení individuální výjimky a pro vymezení jejích dle účastníků řízení pozitivních dopadů na soutěž, respektive výhod z nich plynoucích.

Dle § 8 pís m. a) zákona musí dohoda, která může vést k narušení hospodářské soutěže jednak přispět ke zlepšení výroby nebo distribuce zboží nebo k podpoře technického či hospodářského rozvoje a jednak musí spotřebitelům vyhradit přiměřený podíl na výhodách z toho plynoucích. Při posuzování výhod plynoucích z dohody Úřad zejména hodnotí jejich povahu, kauzální souvislost mezi dohodou a výhodami, pravděpodobnost a rozsah těchto výhod, kdy bude výhod dosaženo apod. Co se týče spotřebitelů, jimž musí být vyhrazen přiměřený podíl na výhodách z toho plynoucích, Úřad konstatuje, že spotřebiteli se rozumí nejen koneční spotřebitelé, ale všichni odběratelé zboží, jež je předmětem smlouvy. Pojem přiměřený podíl pak znamená, že výhody plynoucí z dohody musí přinejmenším kompenzovat spotřebitelům negativní dopad způsobený jim restriktivním charakterem dohody.

K naplnění podmínek dle § 8 písm. a) zákona Úřad konstatuje, že vzal v úvahu skutečnosti uváděné účastníky řízení a dospěl k závěru, že Smlouva jako celek může vést k racionalizaci distribuce a ve svém důsledku naplnit shora uvedeným ustanovením § 8 předvídané přispění ke zlepšení distribuce zboží. V této souvislosti Úřad přihlédl k tomu, že v současnosti prodává P&G své zboží zejména velkým odběratelům, mimo jiné obchodním řetězcům, přičemž dle sdělení účastníků řízení některým odběratelům nevyhovují přímé dodávky realizované společností P&G a nelze odhlédnou ani od skutečnosti, že tento systém distribuce neumožňuje zásobování některých malých odběratelů v odlehlých oblastech, jimž se společnosti P&G nevyplácí vzhledem k nákladům na distribuci dodávat. Rozdělením převážné části distribuce zboží P&G mezi obě smluvní strany tak může dojít ke zlepšení dostupnosti širšího sortimentu výrobků P&G i pro menší odběratele a Smlouva tak může přispět k dosažení jejich lepší konkurenceschopnosti vůči větším odběratelům, zejména maloobchodním řetězcům. Úřad rovněž zohlednil skutečnost, že Smlouva může zajistit kvalitnější distribuci zboží P&G pro menší maloobchodní odběratele, kteří by nemuseli být uspokojeni ve své poptávce v takovém rozsahu, pokud by si distribuci zboží zajišťovala společnost P&G sama. V důsledku těchto skutečností pak mohou plynout výhody rovněž pro konečné spotřebitele, neboť budou moci volit z širšího sortimentu výrobků P&G i v menších maloobchodních prodejnách.

Úřad se rovněž zabýval posouzením, zda jednotlivé dohody, pro něž je požadována individuální výjimka ze zákazu dohod, samy o sobě splňují podmínky stanovené v § 8 písm.

a) zákona. Úřad konstatuje, že pokud by chtěl distributor (Mistr Distribuce) zmapovat cenovou hladinu zboží P&G na trhu, může tak učinit sám, popř. prostřednictvím jiného nezávislého subjektu. Úřad má za to, že ustanovení pak nemají žádný pozitivní efekt pro realizaci zlepšení distribuce, k nimž může Smlouva jako celek přispívat. Úřad uvádí, že některé informace získané od distributora týkající se distribuovaného zboží mohou mít pro P&G vypovídací hodnotu o potřebách trhu a mohou přispět k lepšímu uspokojování požadavků zákazníků. V žádném případě však není možné akceptovat odůvodnění celého rozsahu společností P&G požadovaných informací, mimo jiné např. (obchodní tajemství), neboť řada těchto informací není způsobilá přispět k P&G uváděnému zjištění požadavků zákazníků a zprostředkovaně ke zlepšení distribuce předmětného zboží.

K další dohodě pak Úřad uvádí, že závazky výhradní distribuce mohou přinášet určité pozitivní efekty (např. zlepšení kvality poskytovaných služeb distribuce v důsledku soustředění se na propagaci, prodej a péči o kvalitu určitého zboží). V případě dohody se však nejedná o pravou dohodu o výhradní distribuci, neboť (obchodní tajemství). Dle P&G je cílem tohoto závazku je, aby jednotliví zaměstnanci společnosti Mistr Distribuce nenabízeli a neprodávali rovněž konkurenční výrobky vůči výrobkům P&G a neupřednostňovali tak zboží některých výrobců/dovozců konkurenčního zboží. P&G dále uvedl, že zajištění personální exkluzivity pracovníků společnosti Mistr Distribuce při plnění Smlouvy, tzn. že jednotliví obchodní zástupci nebudou distribuovat různé konkurenční produkty současně, a tím bude zajištěno řádné plnění objednávek zboží, informování o vývoji produktů P&G a zamezení podmiňování dodávek zboží P&G přijetím dalších plnění. K tomu Úřad uvádí, že ze skutečnost, že jednotliví obchodní zástupci budou distribuovat rovněž konkurenční zboží nelze bez dalšího dovozovat, že by nemohli řádně informovat o veškerém distribuovaném zboží a přijímat objednávky zboží více soutěžitelů a předávat je k jejich plnění společnosti Mistr Distribuce. S ohledem na výše uvedené Úřad konstatuje, že jednotlivé dohody obsažené v čl. 6, čl. 8 odst. 2 a čl. 9 odst. 2 Smlouvy samy o sobě nesplňují podmínky obsažené v § 8 písm. a) zákona.

Ke splnění podmínky obsažené v § 8 písm. b) zákona je třeba, aby dohody neukládaly soutěžitelům omezení, která nejsou nezbytná k dosažení cílů dle § 8 pím. a) zákona. Není přitom podmínkou, aby ekonomická činnost na základě dohody (předmět smlouvy) byla bez existence dohody ekonomicky nedosažitelnou, ale je posuzováno, zda omezující dohoda povede k naplnění cílů dle § 8 písm. a) zákona efektivněji v porovnání s případem, že by smlouva restriktivní omezení neobsahovala, a zároveň neexistují jiné méně restriktivní způsoby dosažení cílů dle smlouvy.

K tomu Úřad konstatuje, že účastníci řízení neprokázali a ani ze Smlouvy samotné nevyplynulo, že dohody obsažené v čl. 6, čl. 8 odst. 2 a čl. 9 odst. 2 Smlouvy jsou nutné k naplnění podmínek předvídaných § 8 písm. a) zákona, především k racionalizace distribuce a vyhrazení přiměřeného podílu spotřebitelům na výhodách z toho plynoucích. Předmětné dohody se totiž na dosažení výše uvedených cílů podílí jen v omezené míře nebo k nim vůbec nepřispívají. V této části Úřad odkazuje na své vyjádření k naplnění podmínky § 8 písm. a) zákona výše. Úřad tedy konstatuje, že dohody obsažené v čl. 6, čl. 8 odst. 2 a čl. 9 odst. 2 Smlouvy jako celek nesplňují podmínky stanovené v § 8 písm. b) zákona.

Na základě ustanovení v § 8 písm. c) zákona dohoda nesmí umožnit soutěžitelům vyloučit hospodářskou soutěž na podstatné části trhu zboží, jehož dodávka nebo nákup je předmětem dohody. K tomu Úřad konstatuje, že dohody obsažené v čl. 6, čl. 8 odst. 2 a čl. 9 odst. 2 Smlouvy mohou vést k narušení hospodářské soutěže, ale vzhledem k charakteru jejich

protisoutěžních účinků a k výši podílu účastníků řízení na relevantním trhu neumožní soutěžitelům vyloučit hospodářskou soutěž na podstatné části relevantního trhu. Dohody obsažené v čl. 6, čl. 8 odst. 2 a čl. 9 odst. 2 Smlouvy tak splňují podmínku obsaženou v § 8 písm. c) zákona.

Závěr

Na základě všech výše uvedených skutečností Úřad dospěl k závěru, že dohody obsažené v čl. 6, v čl. 8 odst. 2 a v čl. 9 odst. 2 Smlouvy nenaplňují předpoklady pro povolení individuální výjimky stanovené v § 8 zákona, tedy, že nedošlo ke zákonem předvídanému kumulativnímu naplnění podmínek obsažených v § 8 písm. a), b) a c) zákona. S ohledem na tyto skutečnosti rozhodl Úřad tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podle § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (správní řád), podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Vítězslav Šemora
pověřený řízením odboru

Rozhodnutí obdrží:

JUDr. Petr Nipl, advokát
Advokátní kancelář Nipl, Žák, Slavíček & spol.
Na Pankráci 11
140 00 Praha 4

JUDr. Štěpán Liška, advokát
Advokátní kancelář
Jungmannova 31
110 00 Praha 1